

A kihívás szárnyakat ad

az AMEGA beszélgetőpartnere: **Dr. Gálffy Gabriella**

egyetemi docens

*a Törökbálinti Tüdőgyógyintézet kutatási és oktatási igazgatója,
az intézet Onkológiai és Járóbeteg Centrumának vezetője*

– **A téged csak felületesen ismerők egy okos, céltudatos, katonásan kemény nőt látnak benned. Volt-e mostanában olyan élményed, amikor meghatódtál, megkönnyeztél valamit, esetleg elsírtad magad?**

– Tavaly karácsonykor, itt Törökbálinton volt egy ilyen élményem. Valóban, én is úgy gondolom, hogy az engem felületesen ismerők csak ritkán látnak rajtam érzelmeket. Kifelé mindig próbálok jókedvet mutatni, és azokat a családi vagy munkahelyi problémákat, amik éppen foglalkoztatnak, de nem a betegekhez tartoznak, igyekszem különválasztani. A betegek szokták mondani,

hogy engem soha nem látnak szomorúnak. A kollégáim talán kevésbé ismernek az érző, érzelmi oldalamról, de a betegek igen.

– **Nem a Pulmonológiai Klinikán, hanem a törökbálinti dolgozószobában beszélgettünk. Milyen volt az utad a klinikától Törökbálintig?**

– 24 éven keresztül a Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinikáján dolgoztam, és tudni kell, hogy az idejövetelem nem egy hirtelen ötlet volt. Hat évvel ezelőtt még *Fülöp Rudolf*, majd később *Antal Gabriella* főigazgató asszony hívott: mindketten vezető pozícióba. Gondolkodtam mindkétszer a megtsztelő felkérésen, de nemet mondtam. Négy évvel ezelőtt, amikor megmutatták az új onkológiai centrum épületének a terveit – bár csábító volt a kihívás, és hónapokig tépelődtem – mégis nemet mondtam.

– **Miért? Nehéz volt otthagyni a klinikát?**

– 1994-ben mentem oda, ez volt az első munkahelyem. *Magyar Pál* professzor úr volt az első főnököm, egy olyan vezető, aki az embert is meglátta a kollégáiban. Most én is ilyen vezető próbálok lenni. 2007-től *Losonczy György* professzor lett az igazgató, és én továbbra is jól éreztem magam a klinikán. Időközben majdnem igent mondtam az első törökbálinti felkérésre, de a docensi kinevezésemet meg akartam várni. Már 8 hónapja tartották nekem Törökbálinton az állást, amikor *Szondy Klára*, a klinika onkológiai részlegének vezetője hirtelen megbetegedett. Őt először megbízottként helyettesítettem, majd 2014 decemberétől kineveztek az onkológiai részleg és az onko-team vezetőjének. Ekkor úgy éreztem, nem tehetem meg, hogy eljőjjenek.

2017 decemberében végiggondoltam az addigi pályafutásomat, hogy mit szeretnék a jövőben csinálni, és újra felmerült a törökbálinti

vezetői állás lehetősége. Eljöttem egyeztetni a vezetéssel, megláttam az új onkopolmonológiai centrumot, és úgy éreztem, hogy ez a feladat nagy megtiszteltetés és egyben kihívás lehetne számomra. 2018 áprilisától dolgozom itt oktatási és kutatási igazgatóként és az Onkológiai és Járóbeteg Centrum vezetőjeként.

– **A klinikán már nem láttál perspektívát?**

– A klinika feladata, hogy kiképezze a megfelelő vezetőket, majd ezután ezek a kollegák a megszerzett tudásukkal, tapasztalataikkal erősítsék a bástyákat. Nyilván nem lehet mindenki vezető a klinikákon. Úgy éreztem, hogy 24 év alatt megszereztem azt a tapasztalatot és tudást, hogy a klinika védőszárnyai alól kilépve egy erős bástya vezetője lehessen a pulmonológiában. Ha ez nem így működne, az lenne a baj.

– **Ezzel ugye nem azt akarod mondani, hogy nem szeretnél professzor lenni, hogy nem vagy becsvágó?**

– De igen, az vagyok. Szeretném folytatni az elkezdett tudományos munkámat, az együttműködésekkel más intézetekben dolgozó kollégákkal, és az oktatást is nagyon szeretem, azt is folytatom. Szeretnék habilitálni, és később, ha úgy alakul, professzor lenni. Emiatt részállásban maradtam is a Semmelweis Egyetemen, a Mellkassebészeti Klinikán, és ott kapcsolódtam be a graduális oktatásba, de vidéki egyetemen is megkértek egy-egy graduális előadás megtartására. Posztgraduális oktatás a Törökbálinti Tüdőgyógyintézetben is folyik, onkológus, pulmonológus és belgyógyász rezidenseket oktatunk. Emellett országszerte számos posztgraduális előadást tartok a pulmonológia és az onkopolmonológia tárgykörében.

– **Valahol azt olvastam rólad, hogy naponta akár 40 beteget is ellátsz. Megvalósítható ez jó színvonalon úgy, hogy mellette még vezetői munkakört is betöltesz?**

– A vezetői feladatok mellett ez rendszerezen már nem megy, de most is van olyan nap, amikor több mint 30 beteget látok el. Minden nap részt veszek az aktív betegellátásban is. Nagyon be kell osztani az időt, hogy minden beleférjen, és még így is kevés van belőle, a többi feladat otthonra marad.

– **Nem hiányzik a klinika védőernyője?**

– Eleinte volt bennem félsz, de most már úgy gondolom, hogy jól döntöttem.

– **Hogyan fogadtak Törökbálinton, mennyire sikerült beilleszkedned az intézmény életébe?**

– Nem volt egyszerű az elején sem nekem, sem az itteni kollégáknak. Nekem voltak terveim, elvárásaim, nekik volt egy addigi megszokott életük, munkarendjük. Alkalmazkodnunk kellett egymás elképzeléseihez úgy, hogy pozitív irányba haladjon az intézet. Úgy érzem, hogy nyolc hónap után sikerült közös erővel kialakítani azt az utat, amin előre tudunk haladni.

– **Kanyarodjunk vissza a múltba. Úgy tudom, hogy az orvosi pályaválasztásodnak volt bizonyos családi indíttatása is.**

– Elöttem nem volt orvos a családban. 12 éves koromban az akkor 60 éves nagymamám, aki addig teljes, aktív életet élt, és mindig egészséges volt, egy veseműtét kapcsán orvosi műhiba következtében elhunyt. Ez nagy törés volt az életemben. Senki sem tévedhetetlen, minden orvos döntésében ott lehet a tévedés lehetősége. A mi tévedéseinknek azonban tragikus következményei lehetnek. Nekem is voltak tévedéseim, mindenkinek vannak. Hiszem, hogy ezeket fel kell ismernünk, és tanulnunk kell belőlük.

– **Az onkológiában nagy sikerélmény ritkán adódik. Miért választottad ezt a szakterületet?**

– Az utóbbi években már nagy sikereket lehet elérni az onkopolmonológiában. Kétségtelen, hogy 2004-ben, amikor onkológus szakorvos lettem, csak azt láttam, hogy a tüdőrákos betegek gyógyításában nagyon rosszak az eredmények. Olyan lehetőségekkel, amilyenek most vannak, soha sem tudtam biztatni a betegeimet. 2-3 éve újabb és újabb készítmények jelennek meg a tüdődaganatok terápiás palettáján. Az immunterápia óriási perspektívát nyitott meg előttünk, és egyre több betegnek adhat hosszú távú életkilátásokat jó életminőségben.

Mindig empatikus orvoslásra törekedtem, és ez fontos az onkológiában is. Nem mindenki alkalmas erre a munkára: itt nem csak onkológusnak kell lenned, hanem pszichoterapeutává is kell válnod. Egy daganatos beteg nagyon tud ragaszkodni a kezelőorvosához.

– **A diplomád megszerzése idején a nők főként a gyermekgyógyászatot vagy valamelyik kisebb szakmát választották. Te miért lettél tüdőgyógyász?**

– Az utolsó egyetemi éveimben én is gyermekgyógyász vagy belgyógyász szerettem volna lenni. Két gyermekgyógyászati és hat belgyógyászati pályázatot adtam be, és mindegyiket elfogadták, de ezek az állások nem az egyetemi centrumokban voltak. Az egyetlen egyetemi állás a Pulmonológiai Klinikán volt, és én nagyon szerettem volna egyetemi intézményben dolgozni. Öten kezdtük ott az évfolyamomból, de közülük csak én maradtam ilyen hosszú ideig a klinika állományában.

– **Sokan tudják, hogy a férjed is orvos. Hogyan ismerkedtetek meg?**

– Veszprém megyeiként az első éves nyári gyakorlatomat a veszprémi kórházban töltöttem 1989-ben. Akkoriban sok egyetemista jött oda, mert közel volt a Balaton. A férjeméknek a Balaton mellett volt nyaralója, ezért ő is Veszprémbe ment a gyakorlatát, ekkor ismerkedtünk meg. Mivel az egyetemen a másik évfolyamfélbe jártunk, lehet, hogy soha nem találkoztunk volna. Az egyetem elvégzése után a férjem Budapesten kapott szívsebészeti állást, így itt kezdtünk közös életet.

– **Ha már szoba hoztuk a férjedet, szólnál néhány szót a családonról?**

– A családomban nem voltak orvosok. Édesapám a kereskedelemben dolgozott, édesanyám tanított. A temperamentumomat, szervezőképességemet édesapámtól örököltem. A szocializmus után, amikor már lehetett valami újat csinálni, ő megpróbált vállalkozni, és kikérte az én véleményemet is. A tudása, a megjelenése, az ötletei sikeres vállalkozóvá tették. Három évvel ezelőtt sajnos elvesztettem őt. A húgom a kereskedelemben maradt.

A férjem szívsebész, két fiunk van, az egyik 20 éves, a másik 18 lesz ez év tavaszán. Nagyon sokat köszönhetek a családomnak, különösen a férjemnek, aki közel 25 éve elviseli az életviteltem, a munkamániámat. Főleg azt, hogy ritkán látnak otthon hétvégén az előadásaim miatt, és amikor otthon vagyok, akkor is sok időt töltök a dolgozószobámban, készülve a következő előadásra, vagy éppen cikket írok. A férjem nagyon sokat átvesz az otthoni feladatokból.

– **Mennyire vagy csapatjátékos?**

– Annak érzem magam, ami valószínűleg a sportra vezethető vissza. 12 éves koromban kezdtem el sportolni, amikor a nagymamám meghalt.

Egy kis Veszprém megyei faluban nőttem fel. Boldog gyermekkorom volt. Szép emlékeim vannak arról a kis közösségről. Sportolóként inspirált, hogy egy kis faluból kell a csúcsra eljutnom.

– **Eljársz még a szülőhelyedre?**

– Sajnos egyre kevesebb idő marad rá. Édesanyám még ott él, és ott élnek a régi tanáraink is. A tornatanárommal – akinek a sportkarrieremet köszönhetem – még mindig tartom a kapcsolatot. Ő küldte el a veszprémi sportegyesületbe a futóteljesítményem dokumentációját. A Bakony Vegyész kiválasztott, és hetente háromszor jártam atlétikai edzésre Veszprémbe.

– **A nők inkább a tornát szokták választani, nem a futást...**

– Talán egy kicsit „fiús” alkat voltam. Már kislány koromban is kevesebbet babáztam, az igazi barátaim is inkább a fiúk közül kerültek ki, velük jöttem ki jobban. Később kézilabdáztam, de a futásban voltak kiemelkedő eredményeim. Az 1500 és a 3000 méter volt az igazi pályabajnokság a számomra, de a 10 kilométeres eredményeim sem voltak rosszak.

A veszprémi Lovassy László Gimnáziumba jártam, akkor ez volt az ország hetedik legjobb gimnáziuma. Sok jó tanár oktatott és sok tehetséges társam volt, akik sportoltak is. Többszörös országos bajnokok voltunk egyéniben és váltóban egyaránt, éveken át tartottunk országos csúcsokat. 20 évesen fejeztem be a versenyszerű sportolást, de a 4×800 méteres váltóban még ma is a mi egykori csapatunk tartja az országos csúcsokat.

– **Közel álltál a komoly sportkarrierhez, és ez akkor számos lehetőséggel is kecsegtetett. Miért választottad mégis az orvoslást?**

– Maximalista ember vagyok. A sportot és a középiskolát még össze tudtam egyeztetni úgy, hogy mindkettőt kiemelkedően csináljam. Sokat adott nekem a sport, kitartásra tanított, szoros barátságokat szereztem. Nagyon jó emlékeim maradtak a veszprémi sportévekből.

Gyakran ma is megkérdezik, hogy honnan van bennem ennyi energia? Ennek jelentős részét a sportnak köszönhetem. Megérdemelt elismerést kaptam a teljesítményemért, ami mögött sok munka volt, sok lemondás, főleg a szabadidőről. Nehéz volt a választás az egyetem és a sport között. Amikor felvettek, akkor voltam a sportpályafutásom csúcán, napi két

edzéssel. De én gyermekkorom óta orvos szerettem volna lenni, így azt választottam, amire évek óta készültem. Azt vallo, hogy ha valamibe belekezd az ember, azt nem szabad közszerűen csinálni, ezért is döntöttem így.

– **Elsőre felvettek az orvosi egyetemre?**

– Nem. Hiába hoztam a gimnáziumból a maximális 60 pontot, a szóbeli felvételit elrontottam. Előtte háromnapos országos bajnokságon vettem részt, mert nem akartam a csapatot cserbenhagyni.

– **Megnyertétek a bajnokságot?**

– Igen, de a felvételem nem sikerült. Nagy csalódás volt ez az életemben. A szüleimnek elismertem a hibámat, és azt mondtam nekik: jövőre biztosan fel fognak venni. Ki akartam próbálni magam, hogy biztosan jó választás-e számomra az orvosi pálya, ezért a sikertelen felvételi után egy évet a Veszprémi Kórházban dolgoztam.

A következő évben, bár több helyet is meg lehetett jelölni, csak a SOTE-t írtam be, mert bizonyítani akartam magamnak, hogy képes vagyok rá. Majdnem maximális pontszámmal vettem fel. Ezzel lezárult a sportkarrierem, és egy új, egyetemi időszak indult az életemben, amiben kezdtem megismerni a szabadidő fogalmát.

– **Sok évig voltál beosztott, most pedig kórházi vezető lettél. Érzed-e ennek a felelősségét?**

– Egyértelműen. Itt Törökbálinton van egy kialakult rend, amihez alkalmazkodnom kell, illetve úgy kell alakítanom, hogy mindenkinek jobb legyen. Ez az új épület, az Onkopulmonológiai és Járóbeteg Centrum, ahol most beszélgetünk, az idejövetelemmel egy időben nyílt meg. A vezetés bizalmat és szabad kezét adott az új centrum struktúrájának a kialakítására.

Amikor bejelentettem a klinikán, hogy eljövök, akkor két közvetlen kollegám mondta azt, hogy szeretne velem jönni, ami jó érzés volt. Nyolc hónap alatt közösen itt egy igazi csapatot alakítottunk ki. Ahogy csapatjátékos voltam a sportban, úgy itt is csapatszervező lehettem, és vallo, hogy csak csapatjátékosként lehet elérni igazi célokat.

– **Beosztottként sok mindent másként lát az ember, mint vezetőként. Te hogyan látod a tüdőgyógyászat jövőjét? Látod-e a megújulás szükségszerűségét?**

– Kétségtelen, hogy Magyarországon nem népszerű szakma a pulmonológia. Kiöregedtek a tüdőgondozókban dolgozók, kevés a fiatal a rendszerben, sokan külföldre mennek a képzés alatt vagy után. A tüdőgondozók jelenlegi rendszerét már csak a nyugdíjas kollégák tartják fenn, a fiatalok nem akarnak kimenni a gondozókba dolgozni. A Tüdőgyógyász Társaság elnökségi tagjaként is azt látom, hogy korszerűsíteni kell az ambuláns pulmonológiai szakellátást, be kell vonni ezeket az intézmények ernyője alá, ahol korszerű körülmények, többszakmás rendelők vannak.

Kevés fiatal szerez szakképesítést, azok is maradnak inkább a nagyobb intézményekben. Az elmúlt években csak a Pulmonológiai Klinikáról több mint 20 ember távozott, egy részük külföldre. Pedig a pulmonológia nagyon fontos és izgalmas szakma. Mi valójában olyan belgyógyászok vagyunk, akiknek invazív vizsgálati lehetőségeik vannak, gondolok például a bronchoszkópiára. Az alvászmedicina is nagy fejlődésnek indult az elmúlt időszakban, ami külön szaktudást igényel.

Olyan nincs, hogy csak tüdőbetegség. A betegek döntő többségének egyéb belgyógyászati baja is van, amit bizonyos szintig nekünk is kell tudnunk kezelni. Számos szépsége van a tüdőgyógyászatnak a fiatalok számára is, ezeket meg kell mutatni nekik, és ez a vezetők feladata. A fiatalokat az invazív beavatkozásokkal, az informatikai fejlesztésekkel és azokkal a tudományos eredményekkel tudjuk megnyerni, amiket például az onkológia, az alvászmedicina, a tüdőtranszplantáció, az intersticiális tüdőbetegségek és az obstruktív légúti betegségek (COPD, asztma) területén fel tudunk mutatni.

– **A gyermekeid akarják-e folytatni a munkádat? Ha igen, akkor te akartad, hogy folytassák?**

– Én édesapám természetét örököltém, a nagyobbik gyermekünk, aki jelenleg 20 éves, pedig részben az enyémet. Örökölte a kitartást és a célratörést, ami mindkettőnkben megvan a férjemmel. Az elképzeléseinkből nehezen adunk fel bármit is. Két évvel ezelőtt, amikor választania kellett, az orvosi pályát választotta. De hát mit láthatott volna két orvos szülő mellett? Én le akartam beszélni, de a férjem maximálisan támogatta.

– **Miért akartad lebeszélni?**

– Nagyon értelmes gyerek. Bárhová mehetett volna, ahol később könnyebben tudna érvényesülni. Sokat beszélgettünk a szabadságról, az ügyeletekről, a meghatározhatatlanul hosszú munkaidőről. Láttam az édesapját, aki osztályvezetőként is hetente ügyelt. Az ő döntése volt, hogy ezeket is tudva választotta az orvosi pályát. A szakma szeretetét láttam tőlünk, valószínűleg ez befolyásolta őt is a döntésében.

– **Felvették?**

– Igen, fölényesen. Nem tudta, hogy én miként jelentkeztem ugyanide sok évvel ezelőtt, de ő is csak a SOTE-t jelölte meg, nem jelölt meg második lehetőséget. Most másodéves, nagyon jól veszi az akadályokat. A kisebbik fiunktól nem várhatunk ilyen karriert, neki más képességei vannak.

– **Engedd meg, hogy ne kerüljem meg a kérdést, hisz' a média hetekig hangos volt a történetről: a férjed dolgai rendeződtek?**

– Igen, úgy tűnik. Január elejétől a Honvédkórház szívsebészeti osztályán dolgozik.

– **Külföld szóba sem jött?**

– Korábban lett volna lehetőségünk arra, hogy Amerikában maradjunk. 1994–96 között mindketten ott dolgoztunk, és az ottani kollégáink nem értették, hogy miért akarunk visszajönni Magyarországra. Pedig egyszerűen csak azért, mert a megszerzett tudásunkat itt-hon akartuk kamatoztatni. Tíz évvel ezelőtt Né-

metországban kaphattunk volna vezetői állást mindketten, oda nem mi jelentkeztünk, egy fejedelmi cég keresett meg minket. Akkor is mindketten elutasítottuk a jelentős anyagi többlettel járó ajánlatot.

– **Egy ilyen beszélgetés vége felé fel sem merem tenni a szokványosnak tűnő kérdést. Mivel töltöd a szabadidődet?**

– A szabadidő, mint fogalom nem nagyon létezik az életemben. Talán nyaranta az a három hét, amit rendszeresen a Balatonnál töltünk, akkor próbálunk meg normál életet élni a családdal. Ha Törökbálinton este 6 óra magasságában befejezem a napi munkát, azután otthon folytatom. A férjem meg is jegyezte, hogy nem is tudja elképzelni azt a hétvégét, aminek a nagy részét nem a dolgozószobámban töltöm előadás vagy tudományos cikk írásával. Több éve annak, hogy utoljára moziban voltunk, és színházban is elég régen. A kevés szabadidőnket megpróbáljuk a gyerekekkel tölteni.

– **És meddig lehet ezt így csinálni?**

– Tudom. Tisztában vagyok a helyzettel, és minden év elején próbálkozom az életmódom megváltoztatásával, de eddig még nem sikerült. Az utóbbi években már éreztem, hogy nem vagyok a régi. Nem éreztem magamban azt az energiát, mint régen. Itt Törökbálinton viszont megsokszorozódott az energiám, és szinte szárnyakat kaptam az új kihívásoktól. ■

Dr. Osvai László